

ורמי דרבנן אדרבנן, ורמי דרבי שמעון אדרבי שמעון. לפי שמצינו לענין כלאים שנחלקו רבנן ורבי שמעון באותה מחלוקת שנחלקו כאן לענין קברים, אם אומרים "רואים את האמצעיים כאילו אינן" או לא. ושם כל אחד דעתו הפוכה מכאן:

דתנן במסכת כלאים [ה ב]: **כרם הנטוע על פחות מארבע אמות**, שאין בין שורה לשורה ארבע אמות, שהוא השיעור הנצרך כדי שיהא אפשר לחרוש בין השורות ולטפל בגפנים:

רבי שמעון אומר: כיון שאין דרך הכרמים להיות נטועים בצפיפות כזאת — **אינו נחשב "כרם"**, כלל ומותר לזרוע שם זרעים מבלי לחשוש לאיסור כלאים בכרם. (218)

וחכמים אומרים: **הרי זה כרם**, ואסור לזרוע שם כלאיים, מפני שרואין את האמצעיים, את השורות האמצעיות, כאילו אינן, ונשאר

בודק אותה בקו ישר. נמצא שביחד הוא בודק עשרים אמה.

רב שישא בריה דרב אידי אמר: **לעולם רבי שמעון היא**. והכא במאי עסקינן: **בניפלי**, ששלשת הקברים שמצא היו קברים של נפלים, ומערה של נפלים קטנה יותר, ואורכה אינו אלא שש אמות. (217)

ומקשינן: **ומדחא בניפלי, הא נמי בניפלי**. כשם שבמערה הראשונה נקברו נפלים, כך מן הסתם גם המערה השנייה שמולה. ואם כן, **תמני סרי הייזן**, די שיבדוק רק שמונה עשרה אמות, שש לכל מערה, ושש לחצר?

ומשנינן: **חדא בניפלי, אמרינן. תרי בניפלי, לא אמרינן**. אמנם אותה מערה שמצא היתה של נפלים, אך המערה השנייה מן הסתם היא של קברים רגילים, שהרי די במערה אחת לנפלים.

והביא בשם הר"ח פירוש אחר, שדרכם היה לקבור הנפל בעומק הכוך בשתי אמות האחרונות, ונשארו שתי אמות פנויות מן הכוך, ולכן הוא צריך לבדוק מסוף הנפלים עוד שתי אמות מהכוך בנוסף על שמונה עשרה אמות של שתי המערות והחצר. וגרס: לעולם רבנן היא. וגם הרישא שמארבע עד שמונה היא כרבנן, שאמנם אורך המערה הוא רק שש אמות, ושתי אמות הנותרות הן מהכוך עצמו.

ומקשה הגמרא, שנחשוש שמא המערה השנייה היא גם של נפלים ויצטרך לבדוק שתי אמות נוספות מהכוך עצמו שמא הנפל קבור בפנים הכוך בעומק שתי אמות. ומתרצת, שאין חוששין שמא שתי מערות היו של נפלים.

218. היינו, שאין צריך להרחיק ארבע אמות

והמהרש"א כתב, שלפי פירוש ר"ת בסדר הימצאם של שלשת הקברים [ראה הערה 205] יתיישב חשבון האלכסון. ראה שם.

217. רק הסיפא מדברת בנפלים. אבל הרישא האומרת אם יש ביניהן מארבע עד שמונה, אינה מדברת אלא בקברים רגילים שארכם שמונה אמות. ואחר כך אומרת המשנה שאם היו הקברים הללו שמצא של נפלים הרי הוא בודק ממנו ולהלן עשרים אמה. תוס' ד"ה הכא.

והריטב"א כתב, שהוא דוחק לומר שהרישא והסיפא אינם מדברים באותו אופן. ועוד הקשה, אם כן, היתה הגמרא יכולה לתרץ לקמן שבאמת גם המערה השנייה של נפלים אלא שמערת נפלים אורכה שבע אמות ונמצא ששתי המערות והחצר הם עשרים אמה?